

Täysistunto

Torstai 9.2.2023 klo 16.00—19.07

2.2. Suullinen kysymys hallituksen menolisäyksistä (Sinuhe Wallinheimo kok)

Suullinen kysymys SKT 245/2022 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Wallinheimo.

Keskustelu

16.28 **Sinuhe Wallinheimo kok:** Arvoisa puhemies! Vastuulliseen taloudenpitoon kuuluu periaate, että kun välttämättömän tärkeisiin kohteisiin lisätään menoja, otetaan jotakin muualta pois. Tämän ymmärtää jokainen kotikatsomossakin. Hallitus sanoo, että velkaantumisen johtuu vain koronasta ja Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaan. Tämä ei pidä paikkaansa. Iso osa hallituksen menolisäyksistä nimittäin tehtiin jo vaalikauden alussa ennen kuin kriiseistä oli tietoakaan.

Kokoomus on koko ajan tukenut hallitusta koronan hoidossa sekä Suomen puolustuskyvyn vahvistamisessa. Toisaalta kokoomus on johdonmukaisesti esittänyt mittavia menosäästöjä vastapainoksi. Kyky toimia kriisitilanteessa heikkenee, mitä enemmän velkaa otetaan. Kysynkin ministeriltä: kun rahaa on pitänyt laittaa esimerkiksi koronakriisin hoitoon tai puolustuksen vahvistamiseen, miksi hallitus ei ole vähentänyt vähemmän tärkeitä menoja toisaalta? [Välihuutoja vasemmalta]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja ministeri Saarikko.

16.29 **Valtiovarainministeri Annika Saarikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Wallinheimon kysymykseen ensiksi tarkennus, että ei synny väärinymmärrystä: on aivan totta, että hallituksen toimissa tähän kuluneeseen neljään vuoteen on mahdunut onneksi muutakin kuin kriisien hoitoa, mutta kyllä merkittävin osa velasta on syntynyt kriisitoimista koronan ja Venäjän hyökkäyssodan ja energiakriisin seurauksena. Se ei tietenkään poista sitä enkä yritä kiistää, etteikö muitakin menoeriä olisi ollut, mutta aivan kuten eilen aika laajasti ja perusteellisesti täällä välikysymyskeskustelussa kävimme läpi, näitä muitakin menoja on valtaosaltaan oppositio tukenut. Tämä on tärkeää huomata — ei siksi, että niistä tulisi jotenkin vähemmän kalliita tai velasta vähemmän hankala asia Suomelle, mutta on vain reilua todeta ääneen, että me olemme olleet kaikki sitä mieltä, että suomalaisessa yhteiskunnassa on ollut aukkokohtia, joita olemme halunneet euroilla vahvistaa, kuten vaikkapa poliisien määrän lisääminen tai hoitajien määrän lisääminen meidän sosiaali- ja terveyspalveluissa. [Ben Zyskowicz: Missä te olette säästäneet?] Nämä kaikki toimet ovat olleet sellaisia, [Puhemies koputtaa] joita te olette olleet valmiita tukemaan. [Välihuutoja]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 165/2022 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja nyt ne edustajat, jotka tästä aihealueesta haluavat esittää lisäkysymyksiä, seisomaan, ja V-painike. — Edustaja Wallinheimo jatkaa.

16.30 **Sinuhe Wallinheimo kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Menneet sukupolvet ovat rakentaneet meille hyvinvointivaltion vastuullisen taloudenhoidon periaatteita noudattaen. Tätä periaatetta noudatettiin tähän hallituskauteen saakka. Kahden edellisen hallituksen päätöksillä julkista taloutta vahvistettiin 10 miljardilla eurolla. Silloin kohdattiin finanssikriisi, eurokriisi ja maahanmuuttokriisi. Silti kehyksissä pysyttiin ja menolisäykset rahoitettiin budjetin sisältä. Teidän vuorollanne menoja ei ole asetettu tärkeysjärjestykseen. Jokainen eteen tullut ongelma on hoidettu velkarahalla, 40 miljardia uutta velkaa. Ja te, ministeri Saarikko, annoitte eilen olettaa, että kaikki on hyvin Suomen taloudessa. Missä maailmassa te elätte?

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus sanoo, että julkinen talous on ajautumassa haakerikkoon. Kysyn ministeriltä: uskotteko, että tämän vaalikauden aikana Suomen julkisen talouden kriisinsietokestävyys on vahvistunut?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja ministeri Saarikko, olkaa hyvä.

16.32 **Valtiovarainministeri Annika Saarikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En ole milloinkaan väittänyt, että Suomen talouden tilanne olisi erityisen hyvä, en viimeksi myöskään eilen. Olen sanonut, edustaja Wallinheimo, teille ja koko tälle salille, että Suomen talouden tilanne on vakava. Se on itse asiassa erittäin vakava siksi, että korkomenot ovat nousussa kaikesta siitä velasta, miten Suomi on 15 vuoden aikana ottanut. Tämän hallituksen osuus siitä on noin kolmannes. Ja se on vakava myös siksi, että me olemme sitoutuneet, että... Inflaation hintojen nousun mukana myös valtion monet menot nousevat, kuten vaikkapa rahoituksemme sosiaali- ja terveystalouteen tai eläkkeisiin. En ole koskaan väittänyt, että Suomen talouden tilanne olisi erityisen hyvä, mutta olen todennut, että on ollut helpompi toimia vaikeassa taloustilanteessa, kun on ollut koko eduskunnan laaja tuki näille miljardien velkaratkaisuille, joita kriisit ovat meiltä vaatineet. Näin on ollut helpompi toimia. Ja jos haluatte lähteä, edustaja Wallinheimo, katselemaan taaksepäin — minä katselen mieluummin eteenpäin — [Ben Zyskowiec: Kuten Eilen!] kyllä sitä velkaa syntyi itse asiassa aivan merkittävä määrä nimenomaan kokoomusjohtoisen sinipuhallituksen aikana ilman yhtään ainutta kriisiä. [Puhemies koputtaa] Jos lähdetään tälle linjalle, niin sopii jatkaa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Hyvin kuitattu!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Mykkänen.

16.33 **Kai Mykkänen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Arvoisa valtiovarainministeri Saarikko! ”Ilman yhtä ainutta kriisiä” — kuulin teidän sanovan ja myös eilen samoin. Eikö kuitenkin ole niin, että jos historiaa oikeasti katsotaan, niin Kataisen hallituksen aikana sopeutettiin kuusi miljardia päätösperäisiä sopeutuksia [Jani Mäkelän välihuuto] — noin puolet veroja nostamalla, puolet menoja vähentämällä — ja silloin eittämättä merkittävä velkaantuminen johtui poikkeuksellisen syvästä ja poikkeuksellisen pitkäaikaisesta, ennätyksellisen pitkäaikaisesta talouden taantumasta, kun taas Marinin hallituksen aikana talous viime vuonna on ollut hyvässä kasvussa ja velkaantuminen on nyt tänä vuonna syvenemässä. Se johtuu poikkeuksellisen voimakkaista ja poikkeuksellisen pitkäaikai-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 165/2022 vp

sista menolisäyksistä, joiden takia teidän allekirjoittamanne julkisen talouden suunnitelman mukaan velkaantuminen vain lisääntyy seuraavien neljän vuoden aikana. Tämä on teidän perintönne, vai miltä osin puhuin palturia?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Saarikko, olkaa hyvä.

16.34 **Valtiovarainministeri Annika Saarikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Koskaan ei ole tapoihini kuulunut myöskään syyttää siitä, että edustajat täällä puhuisivat muunneltua totuutta. Tämä on näkemyksenne, jonka haluatte tuosta kertoa. Jätitte mainitsematta — sen rohkenen kuitenkin todeta — että Kataisen hallituskaudella Suomi ei päässyt kiinni samalla tavalla talouskasvuun [Timo Heinosen välihuuto] kuin muu Eurooppa, ja se taisi olla keskeisimpiä syitä siihen, miksi Suomi velkaantui — kun talouskasvua ei syntynyt. Ja se on meille kaikille hyvä opetus siitä, että ei taloutemme tule nousemaan vain kipeillä menosopeutuksilla, joita Suomi tulee tarvitsemaan ja valitettavan paljon, vaan ennen kaikkea myös talouskasvulla, työtä ja yritteliäisyyttä tukemalla. Se on linja, joka Suomen on väistämättä valittava, ja on erittäin hyvä, että välikysymyskeskustelunne toi esiin meille kaikille suomalaisille ennen kaikkea kaksi asiaa: sen, että koko eduskunta on ollut laajasti tämän velkaantumisen politiikan ja kriisien hoidon takana — kiitos siitä tuesta myös suomalaisille — mutta yhtäläisesti myös sen tosiasian äärelle tämän yhteydessä on hyvä pysähtyä, että korkomenojen nousu kaikesta tästä velasta, [Puhemies koputtaa] yhdistettynä myös indeksisidonnaisten menojen merkittävän kasvuun, tulee tekemään taloudesta entistä ahtaampaa tulevilla vaalikaudella.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Minuutti on täyttynyt.

Kysymyksen käsittely päättyi.